

Lausunto

Tampereen kaupunki

TRE:3520/04.03.00/2024

Työ- ja elinkeinoministeriö
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: VN/13118/2024

Tampereen kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Tampereen kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Tampereen kaupunki ei kannata esitystä toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausajan lyhentämisestä. Tampere perustelee näkemystään seuraavasti:

Esitysluonnoksessa todetaan, että kuntien ja hyvinvointialueiden talouteen kohdistuvat vaikutukset riippuvat kuntien kyvystä ja mahdollisuuksista vähentää korvausten piiriin kuuluvien henkilöiden toimeentulotukiriippuvuutta, minkä ennakoarviointi on vaikeaa. Edelleen luonnoksessa todetaan, että koska toimeentulotukiriippuvuuden vähentäminen edellyttäisi merkittävää työllisyyden kasvua lyhyessä ajassa, on epätodennäköistä, että toimeentulotuen maksamisesta aiheutuvien kustannusten korvausajan lyhentämisestä aiheutuvat säästöt toteutuisivat täysimääräisesti niin, että kunnille tai hyvinvointialueille ei aiheutuisi kustannuksia.

Ottaen huomioon sen, että esitysluonnoksen keskeisin tarkoitus on toteuttaa kehysriihen säästötavoitetta, Tampereen kaupunki katsoo, että toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausajan lyhentämisen vaikutukset kuntatalouteen ovat merkittäviä ja osin kohtuuttomia. Vaikutukset osuvat erityisesti sellaisiin kuntiin, jotka ovat viime vuosina vastaanottaneet Ukrainasta paenneita tilapäistä suojelua saavia henkilöitä. Tilapäistä suojelua saavat ovat myös kotoutumispalveluihin ja muihin työvoimapalveluihin osallistuessaan usein toimeentulotuen varassa, sillä heillä ei pääsääntöisesti ole oikeutta työttömyysetuuteen.

Esitysluonnoksessa todetaan, että korvausajan lyhentämisellä ei olisi heikentäviä vaikutuksia kuntatalouteen, mikäli kunnat pystyvät kotoutumista ja työllistymistä edistävillä toimillaan vähentämään näiden

Lausunto

Tampereen kaupunki

TRE:3520/04.03.00/2024

korvausten piirissä olevien kuntalaisten toimeentulotukiriippuvuutta. Tampereen kaupunki katsoo, että toimeentulotukea saavien aktiivinen ohjaus työnhakija-asiakkaisiksi ja työnhakijana olevien toimeentulotukea saavien asiakkaiden tehokas ohjaus työllistymistä ja kotoutumista edistäviin palveluihin vaatisi merkittäviä lisäresursseja, joista tällä hetkellä ollaan päinvastoin leikkaamassa kunnille suunnattua rahoitusta.

Tampereen kaupunki korostaa, että muutos yhdessä muiden rahoitukseen kohdistuvien leikkausten kanssa heikentää kuntien tosiasiallisia edellytyksiä suoriutua velvoitteistaan. Näin ollen ei ole todennäköistä, että esitysluonnoksen ehdotus kotoutumislain toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausajan lyhentämisestä toisi julkiseen talouteen merkittäviä säästövaikutuksia, sillä ei ole odotettavissa, että toimeentulotukiriippuvuus vähenisi kyseisillä kohderyhmillä merkittävästi.

Tampereen kaupunki arvioi, että toimeentulotuen maksamisesta aiheutuvien kustannusten korvausajan lyhentämisellä voi olla epäsuoria vaikutuksia kuntalaisten oikeuksien toteutumiseen. Kuten yllä on todettu, esitysluonnoksen tavoitteiden toteutuminen edellyttäisi vahvaa taloudellista resursointia, jota ei ole tiedossa. Siten esityksen aiheuttamat vaikutukset kuntatalouteen ovat omiaan heikentämään kuntien mahdollisuutta selviytyä tehtävistään, mikä voi heijastua suoraan kunnan järjestämiin palveluihin. Tampereen kaupunki pitää mahdollisena, että esitys lisää julkisen talouden kustannuksia lisäämällä riippuvuutta toimeentulotuesta sekä heikentää jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden mahdollisuuksia päästä täysimääräisesti taloudellisiin, sosiaalisiin ja sivistyksellisiin oikeuksiinsa.

Tampereen kaupunki sen sijaan kannattaa, että korvausajkojen pituuksia kokonaisuutena arvioitaisiin sen jälkeen, kun työ- ja elinkeinoministeriön käynnistämä erillisselvitys kotoutumisen edistämiseen liittyvien kustannusten korvaamisen kokonaisuudesta on valmistunut.

Lisätietoja

Mari Taverne
Kansainvälisen osaamisen palvelujen johtaja
Tampereen kaupunki
p. 040 801 2686
etunimi.sukunimi@tampere.fi

